

Documentatie 'Rijksoverheid Cookie OPT-IN' (voor in download-zip)

- [Rijksoverheid Cookie OPT-IN](#)
  - [Inleiding](#)
  - [Uitgangspunten](#)
  - [Beschrijving](#)
  - [Vereiste specificaties](#)
  - [Wat moet de site-eigenaar zelf doen?](#)
  - [Opslag logfiles](#)
  - [Gebruiksrechten](#)
  - [Meer informatie](#)
  - [Downloads](#)

Rijksoverheid Cookie OPT-IN

Inleiding

Sinds 1 juni 2012 moeten site-eigenaren zich houden aan de zogenaamde 'cookiebepaling in de Telecommunicatiewet'. Hierin staat dat site-eigenaren moeten voldoen aan:

1. **Informatieplicht:** de site moet bezoekers informeren over het gebruik van cookies (of andere methodes voor wegschrijven van informatie),
2. **Toestemmingsvereiste:** de site moet bezoekers toestemming vragen voor het gebruik van cookies (en daarmee technieken wel of niet toe te staan).
3. **Bewijsplicht:** de site-eigenaar moet kunnen bewijzen welke toestemming gebruikers hebben gegeven (omgekeerde bewijslast volgens Wet op Bescherming Persoonsgegevens WBP).

Bovengenoemde vereisten en plichten zijn niet van toepassing wanneer het lezen of schrijven van deze gegevens direct noodzakelijk is voor de communicatie of de dienstverlening. De bepalingen uit de wet betekenen voor website-eigenaren dat expliciet toestemming aan bezoekers moet worden gevraagd voor bijvoorbeeld de metingen voor 'bezoekstatistieken', het gebruik van standaard 'facebook like-buttons' of 'twitter share-buttons', de zogenaamde 'social plugins'.

Dienst Publiek en Communicatie (onderdeel van het ministerie van Algemene Zaken) biedt een standaard oplossing voor de toestemmingsvereiste (Rijksoverheid Cookie OPT-IN) en voorbeeldteksten om te voldoen aan de informatieplicht. Andere (rijksoverheids)organisatie kunnen deze oplossing en teksten gebruiken.

Uitgangspunten

Voor het ontwerp van de Rijksoverheid Cookie OPT-IN zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De Rijksoverheid Cookie OPT-IN faciliteert een uniforme toestemming: voor iedere website wordt van de bezoeker een aparte toestemming gevraagd
- Keuze wordt niet afgedwongen: bezoekers hebben de vrijheid om de website te bezoeken zonder een keuze te maken;
- Voordat de bezoeker de opt-in vraag heeft beantwoord worden door de site geen cookies gebruikt waar de toestemmingsvereiste voor geldt.
- Er is sprake van een duidelijke keuze: bezoekers krijgen heldere opties voor wel- én niet-accepteren van cookies;
- De keuze blijft 5 jaar geldig en is altijd te herzien.
- Browserinstellingen worden gerespecteerd, de Rijksoverheid Cookie OPT-IN verschijnt niet:

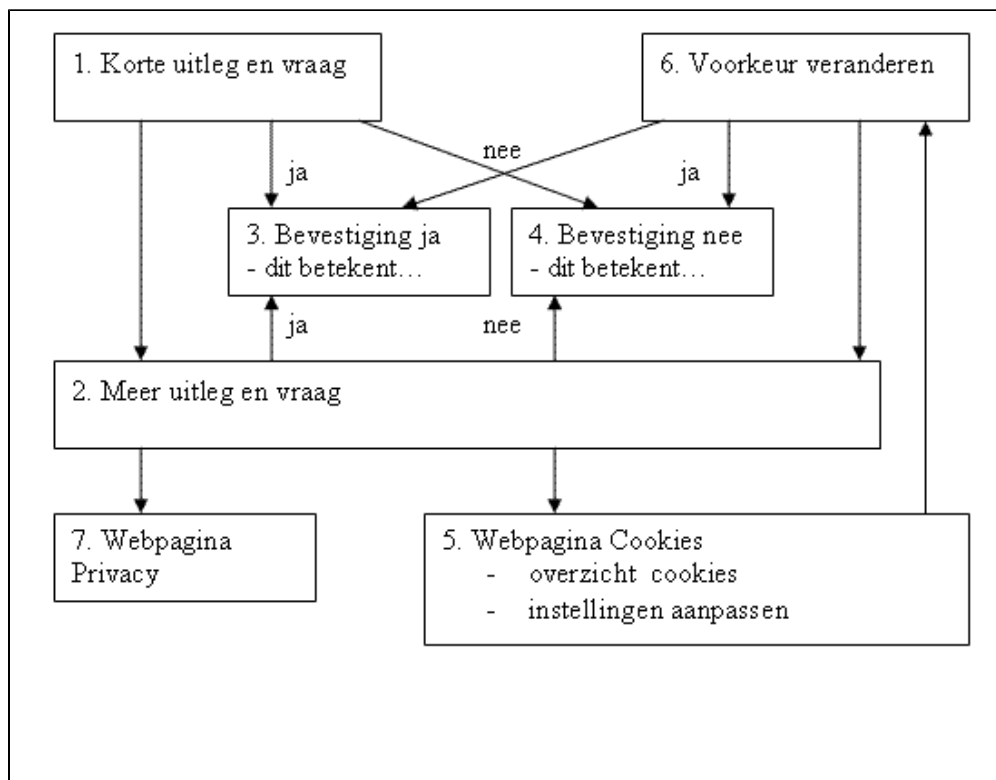
- als in de browser van de bezoeker cookies 'uit' staan en/of 'track me niet' aan staat
- als in de browser van de bezoeker javascript 'uit' staat of afwezig is
- De Rijksoverheid Cookie OPT-IN voldoet aan de Webrichtlijnen versie 1 en 2
- De Rijksoverheid Cookie OPT-IN is in lijn met de Rijkshuisstijl
- De Rijksoverheid Cookie OPT-IN is getest op juiste werking in veelgebruikte browsers en systemen.

Beschrijving

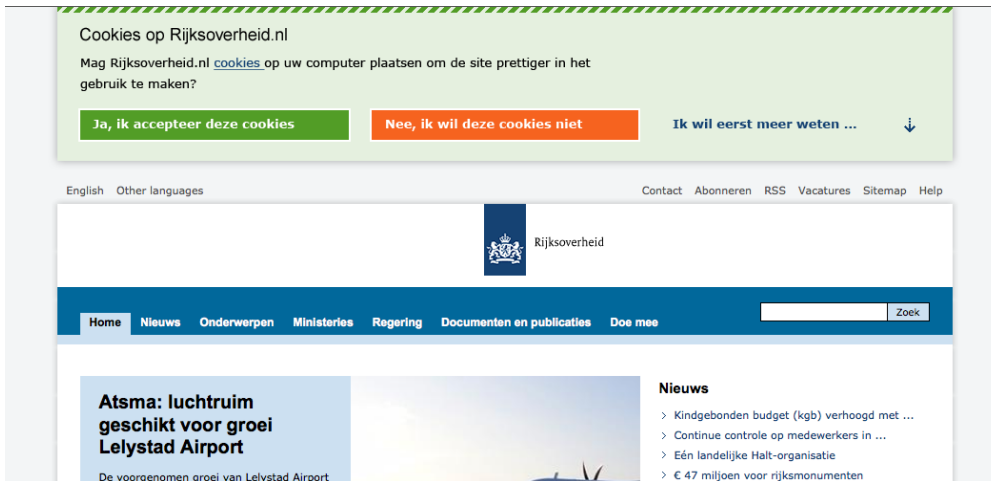
Algemeen

- Bij binnenkomst op een pagina in de site verschijnt een banner met een korte uitleg over cookies en een opt-in-mogelijkheid, behalve in de volgende gevallen:
  - als de bezoeker javascript uit heeft staan in de browser of een user-agent zonder javascript gebruikt, verschijnt er geen banner.
  - Als is ingesteld dat de browser geen cookie mag zetten (of de browser kán geen cookies zetten), verschijnt de banner niet.
  - als voor de bezoeker tijdens een eerder bezoek een cookie is opgeslagen waarin een keuze voor 'ja' of 'nee' is vastgelegd, verschijnt de banner niet.

Flowchart

1. Basis banner: basis-uitleg en vraag

- De banner verschijnt aan de bovenkant het scherm, boven de pagina van de site .
- De bezoeker kan de site gewoon gebruiken zonder een keuze te maken in de banner. In dit geval gebruikt de site alleen noodzakelijke cookies ([wanneer daar sprake van is](#)).
- De banner blijft continu in beeld, ook als de bezoeker naar beneden scrollt.
- Op elke pagina die de bezoeker bezoekt verschijnt de banner totdat de bezoeker een keuze maakt voor 'ja' of 'nee'
- De banner bevat de volgende links:
  - link naar 'ja', waarmee bezoeker toestemming geeft tot gebruik van alle cookies
  - link naar 'nee', waarmee bezoeker geen toestemming geeft tot gebruik van cookies
  - link naar meer informatie
- Als de bezoeker de muis op de banner zet, klapt de uitgebreide banner open.
- Als de bezoeker de muis weer van de uitgebreide banner afhaalt, klapt de banner weer in tot de 'lage' banner.

2. Uitgebreide banner: meer uitleg en vraag

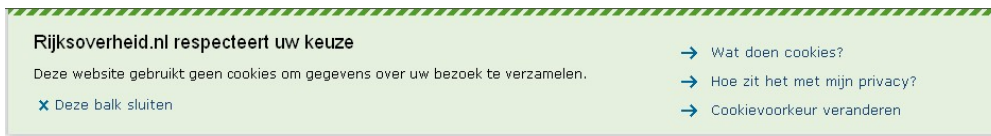
- De uitgebreide banner verschijnt deels over de pagina van de site heen.
- De banner bevat nu **extra** de volgende links:
  - link naar een webpagina 'Cookies'
  - link naar een privacy-pagina in de site

3. Bevestiging ja

- Zodra een bezoeker kiest voor 'ja' gebeurt het volgende:
  - de onderliggende pagina wordt 'geteld' door een actieve aanroep van een `_trackpageview` event voor de statistieken.
  - de bezoeker ziet in de banner nu een bevestigingstekst.
  - de browser roept een url aan, met daarin de timestamp versleuteld in een unieke id. Deze id kan de site-eigenaar wegschrijven in de serverlog.
  - een cookie wordt opgeslagen waarin de keuze voor 'ja' is vastgelegd plus hetzelfde (id op basis van) timestamp als die in de serverlog wordt vastgelegd.
  - de bezoeker krijgt bij een volgend bezoek geen opt-in-banner meer te zien.
- Op de bevestigingspagina staan ook:
  - een link waarmee de bezoeker de banner sluit en waarna de bezoeker de webpagina in normale versie ziet.
  - een link naar de banner om de cookievoorkeur aan te passen.
  - een link naar meer uitleg over cookies
  - een link naar meer uitleg over hoe de site met privacy omgaat.

4. Bevestiging nee

- Zodra een bezoeker kiest voor 'nee' gebeurt het volgende:
  - de bezoeker ziet in de banner nu een bevestigingstekst.
  - de browser roept een url aan, met daarin de timestamp versleuteld in een unieke id. Deze id kan de site-eigenaar wegschrijven in de serverlog.
  - een cookie wordt opgeslagen waarin de keuze voor 'nee' is vastgelegd plus hetzelfde (id op basis van) timestamp als die in de serverlog wordt vastgelegd.
  - de bezoeker krijgt bij een volgend bezoek geen opt-in-banner meer te zien.
- Op de bevestigingsbanner staan ook:
  - een link waarmee de bezoeker de banner sluit en waarna de bezoeker de webpagina in normale versie ziet.
  - een link om de cookievoorkeur aan te passen.
  - een link naar meer uitleg over cookies
  - een link naar meer uitleg over hoe de site met privacy omgaat.

6. Cookievoorkeur veranderen

- De bezoeker kan een gemaakte keuze voor cookies veranderen op de volgende manieren:
  - op de 'bevestigingsbanner ja' klikken op 'toestemming veranderen'
  - elders op de site klikken op de link 'Cookievoorkeur veranderen'. De linkaanroep is `javascript:$.cookiebar.build('change');`
- Na de klik verschijnt de banner weer boven de site met de volgende onderdelen:
  - titel, uitleg en huidige voorkeur
  - link naar 'ja'
  - link naar 'nee'
  - link naar meer informatie
- Verder werken de buttons hetzelfde als in de basis-banner, zie boven.

Vereiste specificaties

Om de Rijksoverheid Cookie OPT-IN te kunnen gebruiken is het volgende vereist:

1. Javascript op de cliënt van de bezoeker. Een user-agent zonder javascript wordt meteen toegelaten op de

website en er worden geen cookies geplaatst.

2. Aanwezigheid van minimaal JQuery 1.8.1 voor de juiste werking van het opt-in script.

Wat moet de site-eigenaar zelf doen?

- De inhoud van de banner afstemmen op de cookies die de site toepast. N.B. In de banner staan nu voorbeeldteksten voor statistiekencode en verschillende handige extra's die niet werken als gebruiker niet accepteert.
- Bij het tonen van een webpagina de toestemmingscookie uitlezen en op basis hiervan functionaliteit die werkt met niet-noodzakelijke cookies (statistiekencode, social media-deelknoppen, Google maps, YouTube-filmpjes e.d.) wel of niet laten werken in de site.
- Als de site client-side statistiekencode gebruikt, moet deze ook niet werken als javascript uit staat, dus in de noscript-tag moet geen statistieken-aanroep staan bijvoorbeeld door het plaatsen van een lege pixel.
- Ergens op de site een link aanbieden naar 'Cookievoorkeur aanpassen', bv op de pagina met uitleg over cookies, zodat de bezoeker later zijn voorkeur kan wijzigen:
  - `javascript:$.cookiebar.build('change');`
- Een informatiepagina over cookies op de site plaatsen met daarin: uitleg waarvoor de site cookies gebruikt, (optioneel) overzicht van cookies, (optioneel) link naar cookievoorkeur veranderen.
- Uit de wet volgt dat de registratie van toestemming 5 jaar bewaard moet worden en desgevraagd aan de OPTA moet worden verstrekt. Deze opslag (b.v. in de serverlogfiles) moet elke website-eigenaar organiseren met de eigen hosting-partij.
- (Optioneel) op de plaats van functionaliteiten die niet werken omdat de bezoeker geen toestemming heeft gegeven, kan een alternatieve tekst worden getoond met een link naar cookievoorkeur veranderen.

Opslag logfiles

Vanuit de wetgeving is de volgende registratie vereist:

- **De toestemming van de gebruiker:** een klik op 'ja' door een bezoeker veroorzaakt een request naar een bepaalde vaste url. Op dat moment wordt de datum/tijd-stamp versleuteld opgeslagen in de server-log of caching-log. Dat is normaal gedrag voor elke webserver / proxyserver.
- **Het tijdstip van verkrijging van de toestemming:** zie toestemming van de gebruiker
- **De wijze waarop de toestemming is verkregen:** als website van de Rijksoverheid gebruiken we hiervoor de Rijksoverheid Cookie OPT-IN en dat melden we op de website.
- **Hoe de gebruiker daarbij geïnformeerd werd:** als website van de Rijksoverheid beschrijven wij dit op een pagina met uitleg over cookies, tracking en privacy.

Gebruiksrechten

De Rijksoverheid Cookie OPT-IN is ontwikkeld door het ministerie van Algemene Zaken, Dienst Publiek en Communicatie, cluster Online Advies en mag gekopieerd, verspreid en aangepast worden onder de volgende voorwaarden: Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0). Zie details op <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

Meer informatie

- Telecommunicatiewet Artikel 11.7 : http://wetten.overheid.nl/BWBR0009950/Hoofdstuk11/i1111/Artikel117a/geeldigheidsdatum_14-06-2012
- Veelgestelde vragen over de nieuwe cookiebepaling: <http://www.opta.nl/nl/actueel/alle-publicaties/publicatie/?id=3636>

Downloads

Aanbevolen versie

Versie	Downloads	Datum
1.1	rijksoverheid-cookie-opt-in-v1.1.zip (328 kB)	21 november 2012

Oude versies

Versie	Downloads	Datum
1.0	rijksoverheid-cookie-opt-in-v1.0.zip (332 kB)	30 oktober 2012